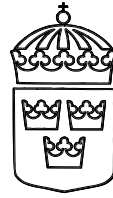

Regeringens proposition

2012/13:190

Avtal med Eric-konsortium för den Europeiska spallationskällan

Prop.
2012/13:190

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 29 augusti 2013

Fredrik Reinfeldt

Jan Björklund
(Utbildningsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner ett avtal mellan Sveriges regering och ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur, en verksamhet som för närvarande bedrivs av European Spallation Source ESS AB. Enligt avtalet ska konsortiet beviljas privilegier i Sverige.

Det föreslås också att riksdagen beslutar om en ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. Ändringen innebär att konsortiet tas med i förteckningen i bilagan till lagen. Lagändringen föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.....	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	European Spallation Source	6
5	Förklaring om mervärdesskatt och punktskatter samt avtal med konsortiet.....	6
6	Godkännande av avtal.....	7
7	Ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall	7
8	Kostnader	8
Bilaga 1	Agreement between the Government of Sweden and the European Research Infrastructure Consortium European Spallation Source Eric	9
Bilaga 2	Avtal mellan Sveriges regering och konsortiet för europeisk forskningsinfrastruktur European Spallation Source Eric.....	11
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 29 augusti 2013	13

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2012/13:190

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner ett avtal om privilegier mellan Sveriges regering och det konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur som avses bedriva den verksamhet som för närvarande bedrivs av European Spallation Source ESS AB (avsnitt 6),

2. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall¹ ska ha följande lydelse.

Föreslagen lydelse

Bilaga²

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande	Tillämplig internationell överenskommelse
---	---

Internationella organ	Fysiska personer
-----------------------	------------------

75. European Spallation Source Eric	Avtal mellan Sveriges regering och European Spallation Source Eric
--	--

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Lagen omtryckt 1994:717.

² Senaste lydelse 2013:445.

3 Ärendet och dess beredning

Europeiska unionens råd antog 2009 förordningen (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-förordningen). Syftet med förordningen är att det ska bli lättare att inrätta och driva europeiska forskningsinfrastrukturer på icke-ekonomiska grunder. Genom förordningen skapades ett nytt instrument på EU-nivå för inrättande av forskningsinfrastrukturer vars status som juridisk person erkänns i samtliga medlemsstater.

För närvarande bedrivs projektet European Spallation Source (ESS) – den Europeiska spallationskällan – som ett svenskt aktiebolag, European Spallation Source ESS AB. Bolaget ägs av svenska staten till drygt 73 procent och till drygt 26 procent av danska staten. Ägarstyrningen utövas främst på bolagsstämmor men också indirekt genom en styrkommitté som består av representanter för samtliga de länder som för närvarande deltar i projektet. De deltagande länderna, för närvarande Danmark, Estland, Frankrike, Italien, Lettland, Litauen, Nederländerna, Polen, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern samt Island, Norge och Schweiz, har uttryckt intentionen att medverka i konstruktionen av den europeiska spallationskällan ESS och vara medlemmar i det konsortium som ska driva anläggningen. Intentionen har manifesterats i ett s.k. Memorandum of Understanding som undertecknats i februari 2011 vars giltighet har förlängts till utgången av 2013.

Vid ett styrkommittémöte i december 2012 enades de deltagande länderna om att en mer ändamålsenlig organisationsform för verksamheten är ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur enligt Eric-förordningen, ett Eric-konsortium, och att konstruktionen och driften av verksamheten bör överföras till ett sådant konsortium.

Riksdagen har med anledning av vårändringsbudgeten för 2013 (prop. 2012/13:99, bet. 2012/13:FiU21, rskr. 2012/13:287) bemyndigat regeringen att under 2013 besluta om medlemskap i ett Eric-konsortium för driften av forskningsanläggningen European Spallation Source.

Lagrådet

Lagförslaget är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte hämtat in Lagrådets yttrande.

Verksamheten vid European Spallation Source, ESS, kommer att bli ett flervetenskapligt forskningscenter baserat på världens mest kraftfulla neutronkälla. Spallationskällan ESS kan jämföras med ett stort mikroskop, där man studerar olika material – från plaster och läkemedel till metaller och molekyler – med hjälp av neutroner. Verksamheten kommer att bli ungefär 30 gånger effektivare än liknande anläggningar. Den öppnar nya möjligheter för forskare inom till exempel livsvetenskap, miljö-, energi-, transport- och ingenjörsvetenskap samt fysik och arkeologi.

ESS är ett europeiskt projekt med för närvarande 17 deltagande länder. Bolaget har sedan dess bildande 2010 huvudsakligen arbetat med att projektera anläggningen som ska byggas i Lund och ett tillhörande datacenter som ska byggas i Köpenhamn. Under den treåriga s.k. designuppdateringsfasen som nu har slutförts har ESS avancerade tekniska design uppdaterats och optimerats. Omkring 60 ledande universitet, forskningsinstitut och laboratorier har deltagit i det tekniska utformningsarbetet. Projektet har nu kommit in i konstruktionsfasen. Konstruktionen av anläggningen och den framtida verksamheten kommer att ske i samarbete med europeiska forskare och partnerländer.

5 Förklaring om mervärdesskatt och punktskatter samt avtal med konsortiet

Ett Eric-konsortium är en juridisk person vars rättsliga ställning regleras av förordningen (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur.

Enligt artikel 6 i Eric-förordningen ska de organ som vill inrätta ett Eric-konsortium lämna in en ansökan till kommissionen om ett sådant inrättande. Till ansökan ska enligt artikel 5 (d) bl.a. fogas en förklaring från värdmedlemsstaten i vilken denna erkänner Eric-konsortiet – från och med tidpunkten för dess inrättande – som en internationell organisation i den mening som avses i artiklarna 143 (g) och 151.1 (b) i direktiv 2006/112/EG och som en internationell organisation i den mening som avses i artikel 23.1 andra strecksatsen i direktiv 92/12/EEG. Nämda artiklar tar sikte på privilegier (undantagsförmåner) i fråga om befrielse från mervärdesskatt och punktskatter. Detta förutsätter att ett avtal om privilegier ingås mellan Sverige och konsortiet enligt vilket Sverige ger konsortiet skattefrihet enligt lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Regeringen avser att avge en förklaring enligt artikel 5 (d) Eric-förordningen och underteckna ett avtal om privilegier efter riksdagens godkännande.

6 Godkännande av avtal

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner ett avtal om privilegier mellan Sveriges regering och det konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur som avses driva den verksamhet som för närvarande bedrivs av European Spallation Source ESS AB.

Skälen för regeringens förslag: Ett konsortium för European Spallation Source skulle komma att ha en central roll inom neutronforskningen, och det svenska engagemanget i organisationen har hög prioritet. En sådan organisation skulle bli ett organ med fast institutionell struktur enligt Eric-förordningen. Sverige måste enligt Eric-förordningen som värdmedlemsstat avge en förklaring i ett avtal om privilegier som tar sikte på att konsortiet får befrielse från mervärdesskatt och punktskatter.

För att ett sådant avtal, i huvudsaklig överensstämmelse med *bilagorna 1 och 2*, ska träda i kraft krävs riksdagens godkännande.

7 Ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Regeringens förslag: Lagen om immunitet och privilegier i vissa fall ändras så att den från och med tidpunkten från konsortiets inrättande också omfattar det Eric-konsortium som avses driva den verksamhet som för närvarande drivs av European Spallation Source ESS AB.

Skälen för regeringens förslag: För att det föreslagna avtalets bestämmelser om privilegier ska bli gällande i Sverige måste de införlivas med svensk rätt. Frågor om immunitet och privilegier för internationella organ och personer med anknytning till sådana organ regleras i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. Enligt 4 § nämnda lag har vissa i en bilaga till lagen angivna organ och personer med anknytning till dessa organ immunitet och privilegier enligt vad som bestäms i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sverige. Immuniteten och privilegierna gäller i den utsträckning som framgår av avtalet.

Bilagan till lagen om immunitet och privilegier i vissa fall bör kompletteras så att den verksamhet som avses att drivas i ett Eric-konsortium, med det föreslagna namnet European Spallation Source Eric, får privilegier enligt avtalet.

Eftersom det föreslagna konsortiet ännu inte är bildat bör den föreslagna lagändringen träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Några direkta offentligfinansiella effekter bedöms inte följa av avtalet.

Agreement between the Government of Sweden and the European Research Infrastructure Consortium European Spallation Source Eric

The Government of Sweden (hereinafter referred to as 'Sweden') and the European Research Infrastructure Consortium European Spallation Source Eric (hereinafter referred to as 'the Consortium').

having regard to the decision at the meeting of the research ministers' of the European Union on 28 May 2009 that the construction and operation of the European Spallation Source shall be located in Sweden,

having regard to the decision of the Steering Committee of the European Spallation Source on 18 December 2012 that the construction and operation of the European Spallation Source shall be entrusted to a European Research Infrastructure Consortium (ERIC),

having regard to Council Regulation (EC) No 723/2009 of 25 June 2009 on the Community legal framework for a European Research Infrastructure Consortium (ERIC) through which the Consortium shall be set up (hereinafter referred to as 'the Regulation'),

having regard to Article 5.1 (d) of the Regulation that states that the entities applying for the setting-up of an ERIC shall submit an application to the Commission that includes a declaration by the host Member State recognising the ERIC as an international body in the sense of Articles 143(g) and 151.1 (b) of Directive 2006/112/EC and as an international organisation in the sense of the second indent of Article 23.1 of Directive 92/12/EEC, as of its setting up,

having regard to Article 7 of the Regulation that states

1. that an ERIC shall have legal personality as from the date on which the decision setting up the ERIC takes effect,
2. that an ERIC shall have in each Member State the most extensive legal capacity accorded to legal entities under the law of that Member State. It may, in particular, acquire, own and dispose of movable, immovable and intellectual property, conclude contracts and be a party to legal proceedings,
3. that an ERIC is an international organisation within the meaning of Article 15(c) of Directive 2004/18/EC,

having regard to Article 15.2 of the Regulation that states that the Court of Justice of the European Communities shall have jurisdiction over litigation among the members in relation to the ERIC, between the members and the ERIC and over any litigation to which the Community is a party,

have reached the following agreement:

Article 1

Legal status

The Consortium has legal personality of which the legal status is governed by the Council Regulation (EC) No 723/2009 of 25 June 2009 on the Community legal framework for a European Research Infrastructure Consortium (ERIC).

Article 2

Exemption from indirect taxes

The Consortium shall, as from the date on which the decision setting it up takes effect, be exempt from indirect taxes on goods purchased or services performed for the benefit of the activities of the Consortium, to the extent that Swedish law permits for international organisations in Sweden

Article 3

Final provisions

1. Consultations on alterations to this Agreement shall be held at the request of either Party. Any such alterations shall be made by mutual consent.
2. Either of the Parties may terminate this Agreement by giving twelve months' notice to the other Party. In the event of the Consortium being transferred from Sweden, the Agreement shall cease to apply after the length of time reasonably required for such relocation and for disposal of the Consortium's property in Sweden.
3. This Agreement shall be approved by the Parties in accordance with their procedures. It shall enter into force at an agreed time when the Parties have notified each other that the requisite procedures have been completed.

Avtal mellan Sveriges regering och konsortiet för europeisk forskningsinfrastruktur European Spallation Source Eric

Prop. 2012/13:190
Bilaga 2

Sveriges regering (nedan ”Sverige”), och konsortiet för europeisk forskningsinfrastruktur European Spallation Source Eric (nedan ”konsortiet”)

som beaktar beslutet vid Europeiska unionens forskningsministrars möte den 28 maj 2009 att den Europeiska Spallationskällan ska förläggas till Sverige,

som beaktar Styrkommitténs för den Europeiska Spallationskällan beslut den 18 december 2012 att konstruktionen och driften av anläggningen ska anförtros ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium),

som beaktar rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium), genom vilken konsortiet ska inrättas (nedan kallad förordningen),

som beaktar att artikel 5.1 (d) i förordningen föreskriver att de organ som vill inrätta ett Eric-konsortium ska lämna in en ansökan till kommissionen och innehålla en förklaring från värdmedlemsstaten i vilken denna erkänner Eric-konsortiet – från och med tidpunkten för dess inrättande – som en internationell organisation i den mening som avses i artiklarna 143 (g) och 151.1 (b) i direktiv 2006/112/EG och som en internationell organisation i den mening som avses i artikel 23.1 andra strecksatsen i direktiv 92/12/EEG,

som beaktar att artikel 7 i förordningen föreskriver

1. att ett Eric-konsortium ska ha status som juridisk person från och med den dag då beslutet om dess inrättande får verkan,
2. att ett Eric-konsortium ska i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt den nationella lagstiftningen. Konsortiet får särskilt förvärva, äga och avyttra lös och fast egendom och immateriella rättigheter, ingå avtal samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter,
3. att Eric-konsortiet är en internationell organisation i den mening som avses i artikel 15 (c) i direktiv 2004/18/EG,

som beaktar att artikel 15 i förordningen föreskriver att Europeiska gemenskapernas domstol ska vara behörig att avgöra tvister mellan medlemmarna vad avser Eric-konsortiet eller mellan medlemmarna och konsortiet samt alla tvister i vilken gemenskapen är part,

har träffat följande avtal:

Rättslig ställning

Konsortiet är en juridisk person vars rättsliga ställning regleras av rådets förordning (EG) 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium).

Artikel 2

Befrielse från indirekta skatter

Konsortiet ska från och med den dag då beslutet om dess inrättande får verkan vara befriat från indirekta skatter på varor som inköpts eller tjänster som utförts för konsortiets verksamhet, i den omfattning som enligt svensk lag medges för internationella organisationer i Sverige.

Artikel 3

Slutbestämmelser

1. Samråd i fråga om ändringar i detta avtal ska hållas på begäran av endera parten. Sådana ändringar ska göras genom ömsesidigt samtycke.
2. Endera parten kan säga upp detta avtal genom att ge den andra parten tolv månaders varsel. Om konsortiet flyttas från Sverige, ska avtalet upphöra att gälla efter den tidrymd som skäligen krävs för sådan omlokalisering och för avyttring av konsortiets egendom i Sverige.
3. Detta avtal ska godkännas av parterna i enlighet med för dem gällande procedurer. Det ska träda i kraft vid en överenskommen tidpunkt när parterna har underrättat varandra om att procedurerna har avslutats.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 29 augusti 2013

Närvarande: statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Bildt, Ask, Larsson, Erlandsson, Hägglund, Carlsson, Borg, Adelsohn Liljeroth, Björling, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag, Hatt, Ek, Löf, Enström, Arnholm

Föredragande: statsrådet Björklund

Regeringen beslutar proposition Avtal med Eric-konsortium för den Europeiska spallationskällan.